

884.

Na osnovu čl. 6 stav 1 tačka 9 i 14 stav 2 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12 i 30/17), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

**PRAVILNIK
O NAČINU I PRAVILIMA VRŠENJA LETAČKIH OPERACIJA BALONOM**

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se način i pravila izvođenja letačkih operacija slobodnim balonima.

Odredbe ovog pravilnika se ne primjenjuju na letačke operacije vezanim plinskim balonima.

Član 2

Ovim pravilnikom se, uz prilagođavanje pravu Crne Gore, preuzima Uredba Komisije (EU) broj 2018/395 od 13. marta 2018. godine, kojom se propisuju detaljna pravila za operacije balona u skladu sa Uredbom (EZ) broj 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta.

Uredba Komisije (EU) broj 2018/395 od 13. marta 2018. godine, data je u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **ECAA sporazum** je Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN 1244 od 10. juna 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovног područja;
- 2) **Agencija ili EASA** je Evropska Agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja (European Aviation Safety Agency);
- 3) **država članica** tumači se u skladu sa tač. 2 i 3 Aneksa II ECAA Sporazuma;
- 4) **nadležna vlast** je Agencija za civilno vazduhoplovstvo.
- 5) **Uredba (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta je** Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 216/2008 od 20. februara 2008. godine o osnovnim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanju Evropske agencije za sigurnost

vazdušnog saobraćaja, koja je preuzeta Pravilnikom o osnovnim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i nadležnostima Evropske agencije za sigurnost vazdušnog saobraćaja („Službeni list CG”, br. 22/13 i 15/17);

- 6) **Uredba (EU) br. 1178/2011** je Uredba Evropske komisije (EU) broj 1178/2011 od 03. novembra 2011. godine o uspostavljanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura u vezi sa letačkim posadama u civilnom vazduhoplovstvu u skladu sa Uredbom (EC) broj 216/2008 Evropskog Parlamenta i Savjeta, koja je preuzeta Pravilnikom o posadi vazduhoplova („Službeni list CG“, br. 08/13, 23/14, 27/15 i 15/17);
- 7) **Uredba (EU) br. 965/2012** je Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 od 05. oktobra 2012. godine o tehničkim zahtjevima i administrativnim procedurama za obavljanje vazdušnih operacija, koja je preuzeta Pravilnikom o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija vazduhoplova („Službeni list CG“, br. 31/13, 24/14, 47/14, 56/15, 27/16, 6/17, 25/17 i 39/18);

Ostali izrazi koji su upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenja propisana u članu 2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 4

U primjeni Priloga 1 ovog pravilnika koriste se rješenja propisana Odlukama izvršnog direktora Agencije (EASA-e) koja sadrži prihvatljive načine usaglašavanja, smjernice i certifikacione specifikacije, koje su objavljene na internet stranicama Agencije (EASA-e).

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ a primjenjivaće se od 8. aprila 2019. godine.

Broj: 01/2-1315/3-18
Podgorica, 09.07.2018. godine

Direktor,
Dragan Đurović, s.r.

PRILOG 1

UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/395

od 13. marta 2018. godine

**kojom se propisuju detaljna pravila za operacije balona u skladu sa Uredbom (EZ) br. 216/2008
Evropskog parlamenta i Savjeta**

Član 1

Predmet i oblast primjene

1. Ovom Uredbom propisuju se detaljna pravila za letačke operacije balonima, kada ti vazduhoplovi ispunjavaju uslove navedene u tačkama (b) i (c) člana 4(1) Uredbe (EZ) br. 216/2008.
2. Ova Uredba se ne primjenjuje na letačke operacije vezanim plinskim balonima.

Član 2

Značenja izraza

U ovoj Uredbi, primjenjuju se sljedeća značenja izraza:

- (1) „balon“ je vazduhoplov lakši od vazduha koji nije na motorni pogon i održava let korišćenjem plina koji je lakši od vazduha ili gorionika koji je u vazduhoplovu, uključujući plinske balone, toplovazdušne balone, miješane balone i, iako su na motorni pogon, toplovazdušne vazdušne brodove;
- (2) „plinski balon“ je slobodni balon koji se podiže pomoću plina koji je lakši od vazduha;
- (3) „vezani plinski balon“ je plinski balon sa sistemom vezivanja pomoću kojeg je balon konstantno pričvršćen za fiksiranu tačku tokom operacije;
- (4) „slobodni balon“ je balon koji nije konstantno pričvršćen za fiksiranu tačku tokom operacije;
- (5) „toplovazdušni balon“ je slobodni balon koji se podiže pomoću zagrijanog vazduha;
- (6) „miješani balon“ je slobodni balon koji se podiže pomoću mješavine zagrijanog vazduha i nezapaljivog plina koji je lakši od vazduha;
- (7) „toplovazdušni vazdušni brod“ je toplovazdušni balon na motorni pogon, kod kojeg se motor ne koristi za podizanje;
- (8) „takmičarski let“ je svaka letačka operacija gdje se balon koristi u vazdušnim trkama ili takmičenjima, kao i za vježbu za vazdušne trke ili takmičenja i da bi se letjelo do i od mjesta vazdušnih trka i takmičenja;

(9) „vazduhoplovna priredba“ je svaka letačka operacija koja se sa namjerom izvodi u svrhu pružanja egzibicija ili zabave na reklamiranom događaju koji je otvoren za javnost, uključujući kad se vazduhoplov koristi za vježbanje za vazduhoplovnu priredbu i da bi se letjelo do i od mesta reklamiranog događaja;

(10) „uvodni let“ je svaka letačka operacija za novčanu ili drugu vrstu naknade koja se sastoji od vazdušnog obilaska kratkog trajanja u svrhu privlačenja novih lica za obuku ili novih članova, koju obavlja ili organizacija za obuku odobrena u skladu sa Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 ili organizacija osnovana u svrhu promovisanja vazduhoplovnog sportskog ili rekreativnog letenja;

(11) „glavno sjedište poslovanja“ je sjedište ili registrovana kancelarija operatora balona u okviru kojeg se obavljaju osnovne finansijske funkcije i operativna kontrola aktivnosti iz ove Uredbe;

(12) „ugovor o zakupu vazduhoplova bez posade“ je ugovor između preduzetnika u skladu sa kojim se balonom izvode operacije za koje je odgovoran zakupac.

Član 3

Letačke operacije

1. Operatori balona izvode operacije balonima u skladu sa zahtjevima istaknutim u Poddijelu BAS Aneksa II.

Ipak, prvi podstav se ne primjenjuje na organizacije projekta ili proizvodnje koje su usaglašene sa članovima 8 i 9, shodno, Uredbi Komisije (EU) br. 748/2012 i koje izvode operacije balonom, u okviru svojih privilegija, u svrhu uvođenja ili modifikacije tipova balona.

2. Odstupajući od člana 8(2) Uredbe (EZ) br. 216/2008, zahtjev za certifikaciju utvrđen u njemu se ne primjenjuje na operatore koji su uključeni u komercijalne operacije balonima.

Ti operatori samo imaju pravo da izvode te komercijalne operacije nakon davanja izjave nadležnim vlastima o svom kapacitetu i sredstvima za vršenje odgovornosti koje se odnose na operacije balonom. Oni daju tu izjavu i izvode operacije balonom, pored zahtjeva istaknutih u Poddijelu BAS, u skladu sa zahtjevima propisanim u Poddijelu ADD Aneksa II.

Ipak, drugi podstav se ne primjenjuje na operatore koji izvode sljedeće operacije balonima:

(a) operacije sa dijeljenim troškovima od strane četiri ili manje lica, uključujući pilota, ukoliko sva ta lica dijele direktnе troškove leta balona i proporcionalni dio godišnjih troškova za skladištenje, osiguranje i održavanje balona;

(b) takmičarske letove ili vazduhoplovne priredbe, pod uslovom da je novčana ili svaka druga vrsta naknade data za takve letove ograničena na povraćaj neposrednih troškova leta balonom i proporcionalni dio godišnjih troškova za skladištenje, osiguranje i održavanje balona i da nagrade nisu veće od vrijednosti koje su odredile nadležne vlasti;

(c) uvodne letove sa četiri ili manje lica, uključujući pilota, kao i letove čija je namjena skakanje padobranom, koje obavlja ili organizacija za obuku sa glavnim sjedištem poslovanja u državi članici odobrena u skladu sa Uredbom (EU) br. 1178/2011, ili organizacija stvorena sa ciljem

promovisanja sportskog ili rekreativnog letenja, pod uslovom da balonom upravlja organizacija na osnovu vlasništva ili zakupa bez posade, da se letom ne ostvaruje profit koji se distribuira van organizacije, i da ti letovi predstavljaju samo marginalnu aktivnost organizacije;

(d) trenažne letove, koje obavlja organizacija za obuku sa glavnim sjedištem poslovanja u državi članici odobrena u skladu sa Uredbom (EU) br. 1178/2011.

Član 4

Prelazne odredbe

Certifikati, ovlašćenja i odobrenja izdata operatorima balona od strane država članica prije 8. aprila 2019. godine u skladu sa Uredbom (EU) br. 965/2012 ili u skladu sa odredbama nacionalnog zakonodavstva koji je usaglašen sa članom 10 (2), (3) i (5)(b) Uredbe (EU) br. 965/2012 ostaju na snazi do 8. oktobra 2019. godine.

Do 8. oktobra 2019. godine, svaka referenca iz ove Uredbe koja se odnosi na izjavu se takođe tumači kao referenca na certifikate, ovlašćenja ili odobrenja izdata od strane država članica prije 8. aprila 2019. godine.

Član 5

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjuje se od 8. aprila 2019. godine.

Ova Uredba obavezujuća je u cijelosti i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu, 13. marta 2018. godine.

Za Komisiju

Predsjednik

Žan-Klod JUNKER

ANEKS I

ZNAČENJA IZRAZA

[DIO-DEF]

U Aneksu II, primjenjuju se sljedeća značenja izraza:

1. „prihvatljivi načini usaglašavanja (AMC)“ su standardi koji nijesu obavezujući i usvojeni od strane Agencije za opisivanje načina za uspostavljanje usaglašenosti sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenim pravilima implementacije;
2. „alternativni načini usaglašavanja (AltMoC)“ su načini koji predlažu alternativu (zamjenu) postojećim AMC-ima ili oni koji predlažu nove načine za uspostavljanje usaglašenosti sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenim pravilima implementacije za koje ne postoje povezani prihvatljivi načini usaglašavanja usvojeni od strane Agencije;
3. „vođa vazduhoplova“ je pilot određen za zapovjednika i zadužen za sigurno izvođenje leta;
4. „član posade“ je lice koje je odredio operator za obavljanje poslova u balonu ili, kada se poslovi direktno odnose na operacije balona, na zemlji;
5. „član letačke posade“ je licencirani član posade kojem su dodijeljeni poslovi od suštinskog značaja za operaciju vazduhoplova tokom perioda letačke dužnosti;
6. „psihoaktivne supstance“ su alkohol, opijati, kanabinoidi, sedativi i hipnotici, kokain, ostali psihostimulansi, halucinogeni i rastvarači koji isparavaju, osim kafe i duvana;
7. „nesreća“ je događaj povezan sa operacijom balona do kojeg dođe između trenutka započinjanja naduvavanja balona i trenutka potpunog izduvavanja balona, prilikom kojeg:
 - (a) lice pretrpi smrtonosne ili ozbiljne povrede kao rezultat boravka u balonu ili kao rezultat neposrednog kontakta sa bilo kojim dijelom balona, uključujući djelove koji su se odvojili od balona, osim povreda nastalih zbog prirodnih uzroka i onih koje je lice samo sebi nanijelo ili su joj ih nanijela druga lica;
 - (b) balon pretrpi štetu ili strukturni nedostatak koji negativno utiče na njegovu strukturu čvrstoću, performanse ili letne karakteristike i zahtjeva veliku popravku ili zamjenu pogodjene komponente; ili
 - (c) je balon nestao ili je u potpunosti nedostupan;
8. „nezgoda“ je događaj, koji nije nesreća, povezan sa operacijom balonom i utiče ili bi mogao da utiče na sigurnost operacije balonom;
9. „ozbiljna nezgoda“ je događaj povezan sa operacijom balonom do kojeg dođe između trenutka započinjanja naduvavanja balona i trenutka potpunog izduvavanja balona, pri kojem postoji velika vjerovatnoća da se dogodi nesreća;
10. „kritične faze leta“ su polijetanje, završni prilaz, neuspjeli prilaz, slijetanje i bilo koje druge faze leta koje vođa vazduhoplova odredi kritičnim za sigurnu operaciju balona;

11. „letački priručnik (AFM)“ je dokument koji sadrži primjenljiva i odobrena operativna ograničenja i informacije u odnosu na balon;
 12. „opasne materije“ su predmeti ili supstance koji mogu predstavljati rizik po zdravlje, sigurnost, imovinu ili okolinu i koji se nalaze na listi opasnih materija u tehničkim instrukcijama ili koji treba da se klasifikuju kao takve u skladu sa tim instrukcijama;
 13. „tehničke instrukcije“ su posljednje važeće izdanje „Tehničkih instrukcija za siguran prevoz opasnih materija vazduhom“, uključujući dodatak ili bilo koju dopunu, objavljenih od strane ICAO-a u dokumentu 9284-AN/905;
 14. „operativno mjesto“ je mjesto izvan aerodroma odabранo od strane vođe vazduhoplova ili operatora za slijetanje, polijetanje ili izvođenje operacija sa spoljašnjim teretom;
 15. „dopunjavanje goriva“ je dopunjavanje cilindara ili rezervoara gorivom iz spoljnog izvora, izuzev zamjene cilindara za gorivo;
 16. „noć“ je vremenski period između kraja građanskog večernjeg sumraka i početka građanskog jutarnjeg svitanja. Građanski sumrak se završava uveče kada je središte sunčevog diska 6 stepeni ispod horizonta i počinje ujutro kada je središte sunčevog diska 6 stepeni ispod horizonta;
 17. „specijalizovana operacija balonom“ je svaka operacija balonom, koja može biti komercijalna i nekomercijalna, čija glavna svrha nije prevoz putnika u svrhu razgledanja ili sticanja iskustva, već izvođenje operacija padobranima, skakanje zmajem, vazduhoplovne priredbe, takmičarski letovi ili slične specijalizovane aktivnosti;
 18. „putni teret“ je ukupna masa putnika, prtljaga i opreme koju nose specijalisti;
 19. „masa praznog balona“ je masa utvrđena vaganjem balona sa svim ugrađenim komponentama kako je utvrđeno u AFM-u;
 20. „ugovor o zakupu vazduhoplova sa posadom“ je ugovor između operatora u skladu sa kojim se balonom izvode operacije za koje je odgovoran zakupodavac;
 21. „komercijalni prevoz putnika balonom (CPB)“ je oblik operacije komercijalnog vazdušnog prevoza balonom pri čemu se putnici prevoze u svrhu razgledanja ili iskustva za novčanu ili drugu vrstu nadoknade;
 22. „operacija komercijalnog vazdušnog prevoza (CAT)“ je operacija vazduhoplova u svrhu prevoza putnika, tereta ili pošte za novčanu ili drugu vrstu nadoknade.
-

ANEKS II

LETAČKE OPERACIJE BALONOM

[DIO-BOP]

PODDIO BAS

OSNOVNI OPERATIVNI ZAHTJEVI

Sekcija 1

Opšti zahtjevi

BOP.BAS.001 Oblast primjene

U skladu sa članom 3, ovim Poddijelom se utvrđuju zahtjevi koje treba da ispuni svaki operator balona, koji nije organizacija projekta ili proizvodnje iz drugog podstava člana 3(1).

BOP.BAS.005 Nadležne vlasti

Nadležne vlasti su vlasti koje je odredila država članica u kojoj je glavno mjesto poslovanja operatera ili, ukoliko operater nema glavno mjesto poslovanja, mjesto gdje je operater osnovan ili gdje boravi. Te vlasti podliježu zahtjevima člana 3 Uredbe (EU) br. 965/2012 u skladu sa članom 1(7) te Uredbe.

BOP.BAS.010 Demonstriranje usaglašenosti

(a) Operator je dužan da, ukoliko tako zatraže nadležne vlasti koje potvrđuju kontinuiranu usaglašenost operatera u skladu sa tačkom ARO.GEN.300(a)(2) Aneksa II Uredbe (EU) br. 965/2012, demonstrira usaglašenost sa osnovnim zahtjevima istaknutim u Aneksu IV Uredbe (EC) br. 216/2008 i sa zahtjevima iz ove Uredbe.

(b) Operator je dužan da koristi bilo koji od sljedećih načina kako bi demonstrirao tu usaglašenost:

- (1) prihvatljive načine usaglašavanja (AMC);
- (2) alternativne načine usaglašavanja (AltMoC).

BOP.BAS.015 Uvodni letovi

Uvodni letovi:

- (a) se obavljaju po vizuelnim pravilima letenja (VFR) danju; i
- (b) se nadziru u odnosu na njihovu sigurnost od strane lica koje je imenovala organizacija koja obavlja uvodne letove.

BOP.BAS.020 Neodložna reakcija na sigurnosni problem

Operator je dužan da implementira:

- (a) sigurnosne mjere naložene od strane nadležnih vlasti u skladu sa tačkom (c) tačke ARO.GEN.135 Aneksa II Uredbe (EU) br. 965/2012; i

(b) naloge za plovidbenost i druge obavezne informacije koje je izdala Agencija u skladu sa tačkom (j) člana 20(1) Uredbe (EZ) br. 216/2008.

BOP.BAS.025 Imenovanje vođe vazduhoplova

Operator je dužan da imenuje vođu vazduhoplova koji je kvalifikovan da djeluje kao vođa vazduhoplova u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011.

BOP.BAS.030 Odgovornosti vođe vazduhoplova

(a) Vođa vazduhoplova:

- (1) je odgovoran za sigurnost balona i bilo kojeg lica ili imovine koji se u njemu prevoze tokom operacija balona;
- (2) je odgovoran za započinjanje, nastavak i okončanje leta u interesu sigurnosti;
- (3) obezbjeđuje usaglašenost sa svim primjenljivim operativnim procedurama i kontrolnim listama;
- (4) samo započinje let ukoliko utvrdi usaglašenost sa svim operativnim ograničenjima, kao što slijedi:
 - (i) balon je plovidben;
 - (ii) balon je propisno registrovan;
 - (iii) instrumenti i oprema koji su potrebni za obavljanje leta se nose u balonu i ispravni su;
 - (iv) masa balona je takva da se let može obaviti u okviru granica definisanih AFM-om;
 - (v) sva oprema i prtljag su propisno ukrcani i osigurani; i
 - (vi) operativna ograničenja balona kako je propisano u AFM-u neće biti prekoračena bilo kada tokom leta;
- (5) obezbjeđuje da je inspekcija prije leta obavljena u skladu sa Aneksom I Uredbe Komisije (EU) br. 1321/2014;
- (6) je odgovoran za informisanje lica koja pomažu u naduvavanju i izduvavanju kupole prije leta;
- (7) obezbjeđuje da lica koja pomažu u naduvavanju i izduvavanju kupole nose odgovarajuću zaštitnu odjeću;
- (8) utvrdi da oprema za slučajevе nužde ostaje lako dostupna za upotrebu bez odlaganja;
- (9) obezbjeđuje da niko ne puši u balonu ili njegovoj neposrednoj blizini;
- (10) ne dozvoljava da se prevozi balonom lice koje izgleda da je pod uticajem psihoaktivnih supstanci u tolikoj mjeri da postoji vjerovatnoća da će biti ugrožena sigurnost balona ili bilo kojeg lica ili imovine koja se prevozi u njemu;
- (11) u toku leta konstantno kontroliše balon osim ako drugi pilot ne preuzme komande;

- (12) djeluje u slučaju nužde kada je potrebna neodložna odluka i akcija koju pod datim okolnostima smatra neophodnom. U takvim slučajevima on ili ona može odstupiti od pravila, operativnih procedura i metoda u mjeri koliko je to potrebno u interesu sigurnosti;
- (13) ne nastavlja let dalje od najbližeg meteorološki dozvoljenog operativnog mjesta kada je njegov ili njen kapacitet da obavlja svoje dužnosti znatno smanjen uslijed bolesti, zamora, nedostatka kiseonika ili iz bilo kojeg drugog razloga;
- (14) evidentira u dnevnik balona podatke o korišćenju i sve poznate ili kvarove balona na koje se sumnja na kraju leta, ili serije letova;
- (15) obavještava organ za istraživanje sigurnosti iz države na čijoj se teritoriji desio događaj i službe za vanredne situacije te države bez odlaganja najbržim raspoloživim sredstvima o svakoj ozbiljnoj nezgodi ili nesreći u koju je balon uključen;
- (16) dostavlja izvještaj o radnji nezakonitog ometanja bez odlaganja nadležnim vlastima i obavještava lokalni organ imenovan od strane države na čijoj je teritoriji došlo do nezakonitog ometanja; i
- (17) izvještava odgovarajuću ATS jedinicu, bez odlaganja, o svim uočenim opasnim meteorološkim prilikama ili uslovima leta koji mogu uticati na sigurnost drugog vazduhoplova.

(b) Vođa vazduhoplova ne obavlja dužnosti u balonu u jednoj od sljedećih situacija:

- (1) kada je on ili ona u nemogućnosti da obavlja svoje dužnosti iz bilo kojeg razloga, uključujući povredu, bolest, ljekove, zamor ili uticaj bilo kojih psihoaktivnih supstanci, ili se na drugi način osjeća nepodobnim;
- (2) ukoliko primjenljivi medicinski zahtjevi nisu ispunjeni.

(c) Kada god su članovi posade uključeni u operaciju balona, vođa vazduhoplova:

- (1) obezbjeđuje da su tokom kritičnih faza leta ili kada god smatra neophodnim u interesu sigurnosti, svi članovi posade na svojim dodijeljenim mjestima i obavljaju samo one aktivnosti koje su potrebne za sigurnu operaciju balonom;
- (2) ne započinje let ukoliko bilo koji član posade nije u stanju za obavljanje svojih dužnosti iz bilo kojeg razloga, uključujući povredu, bolest, ljekove, zamor ili uticaj bilo kojih psihoaktivnih supstanci, ili se na drugi način osjeća nepodobnim;
- (3) ne nastavlja let dalje od najbližeg meteorološki dozvoljenog operativnog mjesta kada je kapacitet bilo kojeg člana posade da obavlja svoje dužnosti znatno smanjen uslijed bolesti, zamora, nedostatka kiseonika ili iz bilo kojeg drugog razloga; i
- (4) obezbjeđuje da su svi članovi posade u stanju da komuniciraju među sobom na zajedničkom jeziku.

BOP.BAS.035 Ovlašćenje vođe vazduhoplova

Vođa vazduhoplova ima ovlašćenje da:

- (a) daje sve komande i preuzima sve odgovarajuće akcije u svrhu obezbeđivanja sigurnosti balona i svih lica ili imovine koji se njime prevoze; i
- (b) uskrati ukrcavanje prevoza svih lica ili prtljaga koji mogu predstavljati potencijalnu opasnost za sigurnost balona ili bilo kojeg lica ili imovine koji se njime prevozi.

BOP.BAS.040 Odgovornosti članova posade

- (a) Svaki član posade je odgovoran za valjano obavljanje svojih dužnosti povezanih sa operacijom balona.
- (b) Članovi posade ne obavljaju dužnosti u balonu ukoliko nisu u stanju za obavljanje svojih dužnosti iz bilo kojeg razloga, uključujući povredu, bolest, ljekove, zamor ili uticaj bilo kojih psihoaktivnih supstanci, ili se na drugi način osjećaju nepodobnim.
- (c) Članovi posade su dužni da prijave vođi vazduhoplova oboje od sljedećeg:
 - (1) svaku grešku, kvar, neispravnost ili nedostatak, za koji vjeruju da može uticati na plovidbenost ili sigurnu operaciju balona, uključujući sisteme za slučaj nužde;
 - (2) svaku nezgodu.
- (d) Svaki član letačke posade koji obavlja dužnosti za više od jednog operatora je dužan da:
 - (1) vodi sopstvenu pojedinačnu evidenciju o vremenu leta i odmoru, ukoliko je primjenljivo; i
 - (2) obezbeđuje svakom operatoru podatke potrebne za planiranje aktivnosti u skladu sa primjenljivim ograničenjima vremena leta i radnog vremena i zahtjeva za odmorom.

BOP.BAS.045 Usaglašenost sa zakonima, pravilima i procedurama

- (a) Vođa vazduhoplova i svi ostali članovi posade su usaglašeni sa zakonom, pravilima i procedurama onih država u kojima se operacije izvode.
- (b) Vođa vazduhoplova je upoznat sa zakonima, pravilima i procedurama, svojstvenim obavljanju svojih dužnosti, propisanih za oblasti koje treba preći, operativna mjesta koja treba koristiti i povezane objekte za vazdušnu plovidbu.

BOP.BAS.050 Dokumenti, priručnici i informacije koje se nose

- (a) Cjelokupna sljedeća dokumentacija, priručnici i informacije nose se na svakom letu, u formi originala ili kopija:
 - (1) operativna ograničenja, uobičajene, neuobičajene i procedure za slučaj nužde i druge relevantne informacije specifične za operativne karakteristike balona;
 - (2) detalji dostavljenog ATS plana leta, kada je to potrebno u skladu sa Sekcijom 4 Aneksa Implementacione Uredbe Komisije (EU) br. 923/2012;
 - (3) aktuelnih i odgovarajućih karata za oblast namjeravanog leta.

(b) sva sljedeća dokumentacija, priručnici i informacije se nose na svakom letu ili se stavljuju u pratećem vozilu, u formi originala ili kopija:

- (1) uvjerenje o registraciji;
- (2) uvjerenje o plovidbenosti, uključujući anekse;
- (3) AFM ili ekvivalentne dokumente;
- (4) radio dozvolu vazduhoplova, kada je balon opremljen opremom za radio komunikaciju u skladu sa tačkom (a) tačke BOP.BAS.355;
- (5) certifikat(i) o osiguranju od odgovornosti od štete učinjene prema trećim licima;
- (6) dnevnik balona ili ekvivalentni dokument(i);
- (7) sva druga dokumentacija koja može da bude od značaja za let ili se zahtijeva od strane države ili država koje imaju veze sa letom.

(c) Na zahtjev nadležnih vlasti, vođa vazduhoplova ili operator je dužan da učini dostupnim tim vlastima originalnu dokumentaciju u vremenskom periodu koji su navele vlasti a koji nije manji od 24 sata.

BOP.BAS.055 Opasne materije

(a) Prevoz opasnih materija balonom se obavlja u skladu sa zahtjevima istaknutim u Aneksu 18 Čikaške konvencije, kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena i proširena tehničkim instrukcijama.

(b) Vođa vazduhoplova je dužan da preduzme sve razumne mjere da bi se spriječio nepažljivi prevoz opasnih materija balonom.

(c) Opravdane količine predmeta i supstanci koje bi se u suprotnom klasifikovale kao opasne materije i koje se koriste za olakšavanje sigurnosti leta, pri čemu se prevoz balonom savjetuje kako bi se obezbijedila njihova blagovremena dostupnost u operativne svrhe, smatraju se odobrenim u skladu sa tačkom 2.2.1(a) Dijela 1 tehničkih instrukcija, bez obzira na to da li se zahtijeva da se ti predmeti i supstance nose ili namjeravaju da se koriste u vezi sa nekim posebnim letom. Vođa vazduhoplova dužan je da obezbijedi da se pakovanje i utovar tih predmeta i supstanci u balon obavi tako da se minimizuju rizici sa kojima se suočavaju članovi posade, putnici i balon tokom operacije.

(d) Vođa vazduhoplova ili, ukoliko vođa vazduhoplova nije u mogućnosti, operator dužni su da prijave bez odlaganja sve nesreće ili nezgode koje uključuju opasne materije nadzornom organu nadležnom za sigurnost države na čijoj teritoriji je došlo do tog događaja, službama za vanredne situacije te države, svim drugim organima imenovanim od strane države i nadležnih vlasti.

BOP.BAS.060 Otpuštanje (*release*) opasnih materija

(a) Vođa vazduhoplova ne smije da otpušta (release) opasne materije kada izvodi operacije balonom iznad gusto naseljenih gradskih oblasti, gradova ili naselja ili iznad okupljanja ljudi na otvorenom.

(b) Bez obzira na tačku (a), padobranci mogu da napuste vazduhoplov u svrhu padobranske priredbe iznad gusto naseljenih oblasti ili iznad okupljanja ljudi na otvorenom dok nose uređaje za pravljenje dimnih tragova, ukoliko su napravljeni za tu namjenu.

BOP.BAS.065 Dnevnik balona

Podaci za svaki let, ili seriju letova, posebno balonom, njegovu posadu i svako putovanje se unose u dnevnik balona ili ekvivalentni dokument.

Sekcija 2

Operativne procedure

BOP.BAS.100 Korišćenje operativnih mesta

Vođa vazduhoplova smije da koristi samo operativna mesta koja odgovaraju tipu balona i predmetnih operacija.

BOP.BAS.105 Procedure za smanjenje buke

Vođa vazduhoplova je dužan da uzme u obzir operativne procedure u cilju minimizovanja uticaja buke sistema za grijanje, istovremeno obezbjeđujući da sigurnost svakako ima prioritet nad smanjenjem buke.

BOP.BAS.110 Količina i planiranje goriva i balasta

Vođa vazduhoplova smije da započne let samo ukoliko je količina rezervnog goriva ili balasta u balonu dovoljna da se obezbijedi sigurno slijetanje.

BOP.BAS.115 Informisanje putnika

Vođa vazduhoplova je dužan da obezbijedi da se prije i, kada je to odgovarajuće, tokom leta putnici informišu o uobičajenim, neuobičajenim i procedurama za slučaj nužde.

BOP.BAS.120 Prevoz posebnih kategorija putnika

Vođa vazduhoplova je dužan da obezbijedi da lica koja zahtijevaju posebne uslove, pomoć ili uređaje kada se nose u balonu, nose se u skladu sa uslovima koji obezbjeđuju sigurnost balona i svih lica ili imovine koja se u njemu nosi.

BOP.BAS.125 Dostavljanje plana leta za pružanje usluga u vazdušnom saobraćaju

(a) Ukoliko plan leta za pružanje usluga u vazdušnom saobraćaju (ATS) nije dostavljen zato što se ne zahtijeva u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.4001 Aneksa Implementacione Uredbe (EU) br. 923/2012, vođa vazduhoplova je dužan da dostavi odgovarajuće informacije kako bi se dozvolilo službi uzbunjivanja da se aktivira u slučaju potrebe.

(b) Prilikom izvođenja operacija sa operativnog mesta gdje je nemoguće dostaviti ATS plan leta, iako se to zahtijeva u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.4001 Aneksa Implementacione Uredbe (EU) br. 923/2012, vođa vazduhoplova dužan je da dostavi ATS plan leta nakon polijetanja.

BOP.BAS.130 Priprema za let

Prije započinjanja leta, vođa vazduhoplova mora da bude upoznat sa raspoloživim meteorološkim i aeronautičkim informacijama koje odgovaraju namjeravanom letu što uključuje sljedeće:

- (a) proučavanje raspoloživih aktuelnih meteoroloških izvještaja i prognoza;
- (b) planiranje alternativnog postupka za slučaj da se let ne može završiti na planirani način.

BOP.BAS.135 Pušenje u balonu

Nije dozvoljeno pušenje u balonu tokom bilo koje faze leta ili u neposrednoj blizini balona.

BOP.BAS.140 Prevoz i korišćenje oružja

- (a) Vođa vazduhoplova dužan je da obezbijedi da niko ne nosi i ne koristi oružje u balonu.
- (b) Odstupajući od tačke (a), vođa vazduhoplova može da dozvoli prevoz i korišćenje oružja u balonu kada je to potrebno zbog sigurnosti članova posade ili putnika. U takvim slučajevima vođa vazduhoplova obezbjeđuje da je oružje osigurano kada se ne koristi.

BOP.BAS.145 Meteorološki uslovi

Vođa vazduhoplova smije jedino da započne ili nastavi let po VFR-u ukoliko posljednje raspoložive meteorološke informacije navode da su meteorološki uslovi duž rute i na namjeravanom odredištu u procijenjeno vrijeme korišćenja sljedeći:

- (a) na ili iznad primjenljivih operativnih VFR minimuma; i
- (b) u okviru meteoroloških ograničenja navedenih u AFM-u.

BOP.BAS.150 Uslovi za polijetanje

Vođa vazduhoplova mora da utvrdi prije polijetanja balona da, u skladu sa posljednjim raspoloživim informacijama, meteorološki uslovi na operativnom mjestu dozvoljavaju sigurno polijetanje i odlazak.

BOP.BAS.155 Uslovi prilaza i slijetanja

Osim u slučaju nužde, vođa vazduhoplova mora da utvrdi prije započinjanja prilaza za slijetanje da, u skladu sa posljednjim raspoloživim informacijama, meteorološki uslovi na operativnom mjestu dozvoljavaju siguran prilaz i slijetanje.

BOP.BAS.160 Simulirane situacije u letu

- (a) Vođa vazduhoplova ne smije da simulira situacije koje zahtijevaju primjenu neuobičajenih ili procedura za slučaj nužde prilikom prevoza putnika.
- (b) Odstupajući od tačke (a), vođa vazduhoplova može da simulira te situacije, tokom operacija koje nisu komercijalne operacije balona, prilikom obavljanja trenažnih letova sa pilotima-učenicima ili putnicima, ukoliko su putnici unaprijed na odgovarajući način informisani i dali saglasnost za simulaciju.

BOP.BAS.165 Upravljanje gorivom u letu

Vođa vazduhoplova redovno tokom leta provjerava da količina goriva ili balasta koja se može koristiti za preostali let nije manja od količine goriva ili balasta koja je potrebna za završetak namjeravanog leta i rezervi planiranih za slijetanje.

BOP.BAS.170 Dopunjavanje goriva sa licima u balonu

- (a) Dopunjavanje balona se ne smije obavljati kada su lica u balonu.
- (b) Odstupajući od tačke (a), dopunjavanje motora toplovazdušnih vazdušnih brodova se može obavljati kada je vođa vazduhoplova u balonu.

BOP.BAS.175 Korišćenje sigurnosnih sistema za vezivanje

Kada se sigurnosni sistem za vezivanje zahtijeva u skladu sa tačkom BOP.BAS.320, vođa vazduhoplova mora da nosi taj sistem makar tokom slijetanja.

BOP.BAS.180 Korišćenje dodatnog kiseonika

Vođa vazduhoplova je dužan da obezbijedi:

- (a) da svi članovi posade uključeni u obavljanje dužnosti koje su od suštinskog značaja za sigurnu operaciju balonom koriste dodatni kiseonik kontinuirano kada god on ili ona odluči tako, na visini namjeravanog leta, nedostatak kiseonika može rezultirati narušavanjem sposobnosti članova posade;
- (b) da je dodatni kiseonik raspoloživ putnicima onda kada im nedostatak kiseonika može naškoditi.

BOP.BAS.185 Operativna ograničenja noću

(a) Toplovazdušni baloni:

- (1) ne smiju da slijeću tokom noći, izuzev u slučaju nužde; i
- (2) mogu da polete tokom noći, ukoliko se dovoljno goriva ili balasta nosi za slijetanje tokom dana.

(b) Plinski baloni i miješani baloni:

- (1) ne smiju da slijeću tokom noći, izuzev u slučaju nužde ili zbog predostrožnosti; i
- (2) mogu da polete tokom noći, ukoliko se nosi dovoljno goriva ili balasta za slijetanje tokom dana.

(c) Toplovazdušnim vazdušnim brodovima se izvode operacije u skladu sa njihovim odobrenim VFR operativnim ograničenjima i informacijama.

BOP.BAS.190 Specijalizovane operacije balonom — Procjena rizika i kontrolna lista

(a) Prije započinjanja specijalizovane operacije balonom, vođa vazduhoplova mora da obavi procjenu rizika, procjenjujući kompleksnost aktivnosti u cilju utvrđivanja opasnosti i povezanih rizika od namjeravane operacije i uspostavljanja mjera ublažavanja u slučaju potrebe.

(b) Specijalizovana operacija balonom se obavlja u skladu sa kontrolnom listom. Vođa vazduhoplova sačinjava tu kontrolnu listu i obezbjeđuje da ona odgovara specijalizovanoj aktivnosti i balonu koji se koristi, na osnovu procjene rizika i uzimajući u obzir sve zahtjeve istaknute u ovom Poddijelu. Kontrolna lista mora da bude odmah dostupna na svakom letu vođi vazduhoplova i ostalim članovima posade, u slučajevima kada je relevantna za obavljanje njihovih dužnosti.

(c) Vođa vazduhoplova redovno revidira i ažurira kontrolnu listu kada god je to neophodno kako bi se na odgovarajući način uzela u obzir procjena rizika.

Sekcija 3

Performanse i operativna ograničenja

BOP.BAS.200 Operativna ograničenja

Vođa vazduhoplova dužan je da obezbijedi da, tokom svih faza operacije, balon ne prekoračuje ograničenja iz AFM-a ili ekvivalentnog dokumenta/dokumenata.

BOP.BAS.205 Vaganje

(a) Vaganje balona obavlja proizvođač balona ili se ono obavlja u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1321/2014.

(b) Operator je dužan da obezbijedi da je masa balona utvrđena stvarnim vaganjem prije prvog stavljanja u upotrebu. Ukupne efekte modifikacije i opravke na masu potrebno je uzeti u obzir i pravilno dokumentovati. Te informacije stavljuju se na raspolaganje vođi vazduhoplova. Balon se mora ponovo izvagati ako efekti modifikacije ili opravki na masu nisu poznati.

BOP.BAS.210 Performanse — Opšte

Vođa vazduhoplova izvodi operacije balonom samo ako su njegove performanse usaglašene sa zahtjevima iz Aneksa Implementacione Uredbe (EU) br. 923/2012 i sa svim ostalim ograničenjima primjenljivim na taj let, vazdušni prostor ili operativna mjesta koja se koriste, obezbjeđujući korišćenje posljednjeg izdanja svih karata ili mapa.

Sekcija 4

Instrumenti i oprema

BOP.BAS.300 Instrumenti i oprema — Opšte

(a) Instrumenti i oprema koji se zahtijevaju u ovoj sekciji odobravaju se u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 748/2012 ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- (1) koriste se za usaglašavanje sa tačkama BOP.BAS.355 i BOP.BAS.360;
- (2) trajno su ugrađeni u balon.

(b) Odstupajući od tačke (a), za sljedeće instrumente ili opremu, kada se to zahtijeva u skladu sa ovom sekcijom, nije potrebno odobrenje:

- (1) instrumenti ili oprema koju koristi letačka posada za utvrđivanje putanje leta;
- (2) nezavisna prenosiva svjetla;
- (3) precizni tajmer;
- (4) komplet za prvu pomoć;
- (5) oprema za preživljavanje i signalizaciju;

- (6) dodatni kiseonik i kiseonička oprema koja može da skladišti i distribuira potrebne rezerve kiseonika;
- (7) alternativni izvori paljenja;
- (8) protivpožarni prekrivač ili vatrostalni poklopac;
- (9) ručni protivpožarni aparat;
- (10) uže za bacanje;
- (11) nož.

(c) Instrumenti i oprema koji se ne zahtijevaju ovom sekcijom, kao i sva druga oprema koja se ne zahtijeva u skladu sa ovim Aneksom ali se nosi u balonu tokom leta, moraju da ispunjavaju oba sljedeća uslova:

- (1) informacije koje pružaju ovi instrumenti ili oprema ne smiju da se koriste od strane letačke posade zbog postizanja usaglašenosti sa osnovnim zahtjevima koji se odnose na plovidbenost iz Aneksa I Uredbe (EZ) br. 216/2008;
- (2) instrumenti i oprema ne smiju da utiču na plovidbenost balona, čak ni u slučaju kvara ili neispravnosti.

(d) Instrumenti i oprema moraju da budu odmah spremni za upotrebu ili dostupni s mjesta na kojem sjedi član letačke posade za čije korišćenje su predviđeni.

(e) Sva potrebna oprema za slučaj nužde mora da bude lako dostupna za upotrebu bez odlaganja.

BOP.BAS.305 Minimalni instrumenti i oprema za let

Let balonom ne smije da se započne ako bilo koji instrument ili oprema potrebni za namjeravani let balonom nedostaju, neispravni su ili ne ispunjavaju potrebne funkcije.

BOP.BAS.310 Operativna svjetla

Baloni kojima se izvode noćne operacije moraju da budu opremljeni:

- (a) svjetlima za izbjegavanje sudara;
- (b) sredstvima koja pružaju adekvatno osvjetljenje svih instrumenata i opreme koji su od suštinskog značaja za sigurne operacije balonom;
- (c) nezavisnim prenosivim svjetlom.

BOP.BAS.315 Letački i navigacioni instrumenti i povezana oprema

Baloni kojima se izvode operacije po VFR-u danju moraju da budu opremljeni sljedećim:

- (a) sredstvima za prikazivanje pravca zanošenja; i
- (b) sredstvima za mjerenje i prikazivanje:
 - (1) vremenom u satima, minutima i sekundama;

(2) vertikalne brzine, ukoliko se zahtjeva u skladu sa AFM-om;

(3) visine po pritisku, ukoliko se zahtjeva u skladu sa AFM-om, ukoliko je u skladu sa primjenljivim zahtjevima vazdušnog prostora ili kada mora da se kontroliše visina zbog korišćenja kiseonika.

BOP.BAS.320 Sigurnosni sistemi za vezivanje

Baloni moraju da budu opremljeni sistemom za vezivanje za vođu vazduhoplova kada je balon opremljen jednim od sljedećih:

(a) posebnim odjeljkom za vođu vazduhoplova;

(b) oduškom/odušcima za zaokret.

BOP.BAS.325 Dodatni kiseonik

Baloni kojima se izvode operacije kada se zahtjeva snabdijevanje kiseonikom u skladu sa tačkom BOP.BAS.180 moraju da budu opremljeni kiseoničkom opremom koja može da se skladišti i distribuira potrebne kiseoničke zalihe.

BOP.BAS.330 Komplet za prvu pomoć

(a) Baloni moraju da budu opremljeni kompletom za prvu pomoć.

(b) Komplet za prvu pomoć mora da bude:

(1) lako dostupan za korišćenje; i

(2) u roku važenja.

BOP.BAS.335 Ručni protivpožarni aparati

Osim u slučaju plinskih balona, baloni moraju da budu opremljeni najmanje jednim ručnim protivpožarnim aparatom.

BOP.BAS.340 Oprema za preživljavanje i signalizaciju – Letovi iznad vode

Vođa balona kojim se izvode operacije iznad vode mora da utvrdi, prije početka leta, rizike za preživljavanje lica iz balona u slučaju prinudnog slijetanja na vodu. S obzirom na te rizike, vođa mora da utvrdi treba li nositi opremu za preživljavanje i signalizaciju.

BOP.BAS.345 Oprema za preživljavanje i signalizaciju – Poteškoće pri traganju i spašavanju

Baloni kojima se izvode operacije iznad područja na kojima bi traganje i spašavanje (SAR) bilo posebno teško moraju da budu opremljeni signalnom opremom i opremom za spašavanje odgovarajućim za oblast iznad koje se leti.

BOP.BAS.350 Ostala oprema

(a) Baloni moraju da budu opremljeni zaštitnim rukavicama za svakog člana posade.

(b) Miješani baloni, toplovazdušni baloni i toplovazdušni vazdušni brodovi moraju da budu opremljeni:

(1) alternativnim i nezavisnim izvorima paljenja;

- (2) sredstvima za mjerjenje i prikazivanje količine goriva;
- (3) protivpožarnim prekrivačem ili vatrostalnim poklopcem;
- (4) užetom za bacanje čija dužina nije manja od 25 m.

(c) Plinski baloni moraju da budu opremljeni:

- (1) nožem;
- (2) užetom za bacanje čija dužina nije manja od 20 m napravljenim od prirodnih vlakana ili elektrostatski provodnog materijala.

BOP.BAS.355 Radio-komunikaciona oprema

- (a) Baloni moraju da budu opremljeni radio-komunikacionom opremom kojom se omogućava komunikacija koja je potrebna u skladu sa dodatkom 4 Aneksa Implementacione Uredbe (EU) br. 923/2012 i, ako se let obavlja u vazdušnom prostoru treće države, zakonodavstvom te treće države.
- (b) Radio-komunikaciona oprema mora da obezbijedi komunikaciju na vazduhoplovnoj frekvenciji 121,5 MHz za hitne situacije.

BOP.BAS.360 Transponder

Baloni moraju da budu opremljeni sekundarnim nadzornim radarskim transponderom sa svim mogućnostima koje se zahtijevaju u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.6005 Aneksa Implementacione Uredbe br. 923/2012 i, ako se let obavlja u vazdušnom prostoru treće države, s zakonodavstvom treće države.

PODDIO ADD

DODATNI ZAHTJEVI ZA KOMERCIJALNE OPERACIJE

Sekcija 1

Opšti organizacioni zahtjevi

BOP.ADD.001 Oblast primjene

U skladu sa članom 3, ovim Poddijelom utvrđuju se zahtjevi koje treba ispuniti, pored zahtjeva iz Poddijela BAS, svaki operator koji obavlja komercijalne operacije balonima, osim operatora iz posljednjeg podstava člana 3(2).

BOP.ADD.005 Odgovornosti operatora

- (a) Operator je odgovoran za operaciju balona u skladu sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa 4 Uredbe (EZ) br. 216/2008, sa zahtjevima ovog Poddijela i svojom izjavom.
- (b) Svaki let se obavlja u skladu sa odredbama operativnog priručnika.
- (c) Operator mora da obezbijedi da je balon opremljen i da su svi članovi posade kvalifikovani u skladu sa zahtjevima za to područje i vrstu operacije.

(d) Operator mora da obezbijedi da svi članovi posade koji su raspoređeni ili direktno uključeni u letačke operacije, ispunjavaju sljedeće uslove:

- (1) propisno su obučeni i upućeni;
- (2) svjesni su pravila i procedura relevantnih za njihove određene dužnosti;
- (3) demonstrirali su svoje sposobnosti za obavljanje svojih određenih dužnosti;
- (4) da su svjesni svojih odgovornosti i odnosa takvih dužnosti sa operacijom balona u cjelini.

(e) Operator utvrđuje procedure i uputstva za sigurne operacije svakog tipa balona i sadrži dužnosti i odgovornosti članova posade za sve vrste operacija. Tim procedurama i uputstvima ne smije se zahtijevati da članovi posade tokom kritičnih faza leta obavljaju bilo kakve druge aktivnosti osim onih koje su potrebne za sigurnu operaciju balona.

(f) Operator pravi aranžmane za nadzor članova posade i osoblja koje je uključeno u operacije balonom koji će da vrše pojedinci sa odgovarajućim iskustvom i vještinama u cilju obezbjeđivanja dostizanja standarda navedenih u operativnom priručniku.

(g) Operator je dužan da obezbijedi da su svi članovi posade i osoblje koje je uključeno u operaciju balonom svjesni da moraju da se pridržavaju zakona, propisa i procedura onih država u kojima se izvode operacije koje su svojstvene obavljanju njihovih dužnosti.

(h) Operator određuje procedure planiranja leta kako bi osigurao sigurno izvođenje leta, uzimajući u obzir performanse balona, druga operativna ograničenja i relevantne očekivane uslove na predviđenoj ruti i na relevantnim operativnim mjestima. Te procedure se uključuju u operativni priručnik.

BOP.ADD.010 Obavještenje o alternativnim načinima usaglašavanja

Operator, prilikom izjave koja je u skladu sa tačkom BOP.ADD.100, dostavlja nadležnim vlastima spisak alternativnih načina usaglašavanja (AltMoC), u slučaju kada namjerava da koristi AltMoC za demonstriranje usaglašenosti kada se to od njega traži u skladu sa tačkom BOP.ADD.100. Taj spisak sadrži reference na prihvatljive načine usaglašavanja (AMC) koje zamjenjuju ako je Agencija usvojila povezane AMC-ove.

BOP.ADD.015 Pristup

(a) U cilju utvrđivanja usaglašenosti sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i sa osnovnim zahtjevima iz ove Uredbe, operator će svakom licu ovlašćenom od strane nadležnog organa odobriti pristup u bilo koje vrijeme u bilo kojem objektu, balonu, dokumentu, evidenciji, podacima, procedurama ili svakom drugom materijalu koji je relevantan za aktivnost operatora koja spada u oblast primjene ove Uredbe, nezavisno od toga da li je aktivnost ugovorenata ili nije.

(b) Pristup balonu, u slučaju komercijalnog prevoza putnika balonom, uključuje mogućnost ulaska i boravka u balonu tokom letačkih operacija, osim ako bi se na taj način ugrozio let.

BOP.ADD.020 Nalazi

Nakon prijema obavještenja o zaključcima nadležnog organa u skladu sa tačkama ARO.GEN.350, ARO.GEN.355 i ARO.GEN.360 Aneksa II Regulative (EU) br.965/2012, operator obavlja sljedeće:

- (a) utvrđuje osnovni uzrok neusaglašenosti;
- (b) definiše plan korektivnih akcija;
- (c) dokazuje implementaciju plana korektivnih akcija na zadovoljstvo nadležnog organa u vremenskom roku koji je naveo taj organ u skladu sa tačkom ARO.GEN.350 Aneksa II Regulative (EU) br. 965/2012.

BOP.ADD.025 Prijavljivanje događaja

- (a) Operator implementira, u okviru svog sistema upravljanja, sistem prijavljivanja događaja kojim se predviđa obavezno i dobrovoljno prijavljivanje u skladu sa Uredbom (EU) br. 376/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta.
- (b) Ne dovodeći u pitanju tačku (a), operator izvještava nadležne vlasti i organizaciju koja je odgovorna za projekat balona o bilo kakvim neispravnostima, tehničkim kvarovima, prekoračenju tehničkih ograničenja ili događaju koji bi istakao netačne, nepotpune i dvoosmislene informacije sadržane u podacima koji su utvrđeni u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 748/2012 i o bilo kojem drugom događaju koji predstavlja nezgodu, ali ne nesreću ili ozbiljnu nezgodu.
- (c) Operator preduzima potrebne mjere kako bi se obezbijedila usaglašenost sa članom 9 Regulative (EU) br. 996/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od strane vođe vazduhoplova, kao i svih drugih članova posade i njenog osoblja u pogledu bilo koje ozbiljne nezgode ili nesreće u vezi sa operacijom balona.

BOP.ADD.030 Sistem upravljanja

- (a) Operator uspostavlja, implementira i održava sistem upravljanja koji uključuje sve sljedeće:
 - (1) jasno definisane dužnosti i odgovornosti u cijeloj organizaciji operatora, uključujući direktnu sigurnosnu odgovornost od strane odgovornog rukovodioca (*accountable manager*);
 - (2) opis sveobuhvatnih filozofija i načela operatora, u pogledu sigurnosti, koji se smatra sigurnosnom politikom;
 - (3) identifikaciju opasnosti za sigurnost vazdušnog saobraćaja koja podrazumijeva aktivnosti operatora, evaluaciju tih opasnosti i upravljanje povezanim rizicima, uključujući i putem preduzimanja akcija za ublažavanje tih rizika gdje je to potrebno i potvrđivanja efektivnosti tih akcija;
 - (4) održavanje obučenosti i kompetencija osoblja za obavljanje njihovih zadataka;
 - (5) dokumentaciju o svim ključnim procesima sistema upravljanja, uključujući proces upoznavanja osoblja sa njihovim odgovornostima i procedurom za izmjene i dopune te dokumentacije;
 - (6) funkciju praćenja usaglašenosti operatora sa zahtjevima iz ovog Aneksa. Takvo praćenje usaglašenosti uključuje sistem povratnih informacija o nalazima koji se dostavljaju odgovornom rukovodiocu (*accountable manager*) operatora kako bi se, ukoliko je potrebno, osigurala efektivna implementacija korektivnih akcija;
 - (7) procese koji su potrebni za obezbjeđivanje usaglašenosti sa zahtjevima članova 4, 5, 6 i 13 Uredbe (EU) br. 376/2014.

(b) Sistem upravljanja odgovara veličini operatora i prirodi i složenosti njegovih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike tih aktivnosti.

BOP.ADD.035 Ugovorene aktivnosti

Kada ugovara bilo koji dio svoje aktivnosti koja je obuhvaćena ovom Uredbom, operator je odgovoran da obezbijedi da ugovorena organizacija izvršava aktivnosti u skladu sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i sa zahtjevima ove Uredbe. Operator takođe obezbjeđuje da se nadležnim vlastima omogući pristup organizaciji sa kojom je sklopljen ugovor, radi utvrđivanja usaglašenosti operatora sa tim zahtjevima.

BOP.ADD.040 Zahtjevi koji se odnose na osoblje

(a) Operator imenuje odgovornog rukovodioca (*accountable manager*) koji je nadležan da osigura da sve aktivnosti koje su obuhvaćene ovom Uredbom mogu biti finansirane i sprovedene u skladu sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i sa zahtjevima ove Uredbe. Odgovorni rukovodilac (*accountable manager*) je odgovoran za uspostavljanje i održavanje efektivnog sistema upravljanja.

(b) Operater je dužan da:

- (1) utvrdi odgovornosti svog osoblja za sve dužnosti i aktivnosti koje treba obaviti;
- (2) ima dovoljno kvalifikovanog osoblja za obavljanje tih dužnosti i aktivnosti; i
- (3) vodi odgovarajuću evidenciju o iskustvu, kvalifikaciji i obuci/osposobljavanju svog osoblja;

(c) Operator imenuje jedno ili više lica koja su odgovorna za upravljanje i nadzor svih sljedećih oblasti:

- (1) letačke operacije;
- (2) zemaljske operacije;
- (3) kontinuirana plovidbenost u skladu sa Regulativom (EU) br. 1321/2014.

BOP.ADD.045 Zahtjevi koji se odnose na objekte

Operator mora da ima objekte koji su dovoljni da se omogući izvođenje i upravljanje svim potrebnim zadacima i aktivnostima kako bi se obezbijedila usaglašenost sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) 216/2008 i sa zahtjevima ove Uredbe.

Sekcija 2

Izjava, plovidbenost i zakup sa posadom i bez posade

BOP.ADD.100 Izjava

(a) U izjavi iz drugog podstava člana 3(2) operator mora da potvrди da je usaglašen i da će nastaviti da bude usaglašen sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i zahtjevima ove Uredbe.

(b) Operator u ovu izjavu uključuje sve sljedeće informacije:

- (1) naziv operatora;

- (2) mjesto gdje se nalazi njegovo glavno mjesto poslovanja;
 - (3) ime i kontakt podatke odgovornog rukovodioca (*accountable manager*) operatora;
 - (4) datum početka komercijalne operacije i, kada je to potrebno, datum kada promjena postojeće komercijalne operacije stupa na snagu;
 - (5) u pogledu svih balona koji se koriste za komercijalne operacije, vrsta balona, registracija, glavna baza, vrsta operacije i organizacija za upravljanje kontinuiranom plovidbenošću.
- (c) Ukoliko je primjenljivo, operator će izjavi priložiti spisak alternativnih načina usaglašavanja (AltMoC), u skladu sa tačkom BOP.ADD.010.
- (d) Prilikom sačinjavanja izjave operator mora da koristi obrazac iz Dodatka ovog Aneksa.

BOP.ADD.105 Izmjene izjave i prestanak komercijalnih operacija

(a) Operator je dužan da bez odlaganja obavijesti nadležne vlasti o svim promjenama okolnosti koje utiču na njegovo usaglašavanje sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i sa zahtjevima ove Uredbe, kako je izjavljeno nadležnim vlastima, kao i o svim promjenama koje se odnose na informacije iz tačke BOP.ADD.100(b) i spiska AltMoC-a iz tačke BOP.ADD.100(c), kao što je uključeno ili priloženo u izjavi.

(b) Operator je dužan da bez odlaganja obavijesti nadležne vlasti o prestanku obavljanja komercijalnih operacija balonima.

BOP.ADD.110 Zahtjevi koji se odnose na plovidbenost

Za balone se izdaje uvjerenje o plovidbenosti u skladu sa Uredbom (EU) br. 748/2012 ili, u slučaju balona koji je registrovan u trećoj državi, podložan je ugovoru o zakupu sa posadom ili o zakupu bez posade, u skladu sa tačkom BOP.ADD.115.

BOP.ADD.115 Ugovor o zakupu balona koji je registrovan u trećoj zemlji sa posadom ili bez posade

(a) Operator je dužan da obavijesti nadležne vlasti o svim ugovorima o zakupu sa posadom ili bez posade koji se odnose na balon registrovan u trećoj zemlji.

(b) Kada je balon koji je registrovan u trećoj državi predmet ugovora o zakupu sa posadom, operator obezbjeđuje da je nivo sigurnosti koja proizilazi iz primjene standarda sigurnosti u pogledu kontinuirane plovidbenosti i letačkih operacija koje se primjenjuju na operatora balona iz treće države, u najmanjoj mjeri ekvivalentan onom koji proizilazi iz primjene zahtjeva iz Aneksa I Uredbe (EU) br. 1321/2014 i ove Uredbe.

(c) Ako se na balon koji je registrovan u trećoj državi primjenjuje ugovor o zakupu bez posade, operator obezbjeđuje usaglašenost sa osnovnim zahtjevima koji se odnose na kontinuiranu plovidbenost iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i zahtjevima ove Uredbe.

Sekcija 3

Priručnici i evidencija

BOP.ADD.200 Operativni priručnik

- (a) Operator sačinjava operativni priručnik.
- (b) Sadržaj operativnog priručnika odgovara na zahtjevima koji su navedeni u ovom Aneksu i neće biti u suprotnosti sa bilo kojim informacijama izjave operatora.
- (c) Operativni priručnik može da se sačini u formi više zasebnih djelova.
- (d) Cjelokupno osoblje operatora ima nesmetan pristup djelovima operativnog priručnika koji su relevantni za njihove dužnosti.
- (e) Operativni priručnik se redovno ažurira. Cjelokupno osoblje operatora obavještava se o svim izmjenama i dopunama operativnog priručnika koje se odnose na izvršavanje njihovih dužnosti.
- (f) Operator obezbeđuje da su sve informacije koje se koriste kao osnova za sadržaj operativnog priručnika i sve njegove izmjene tačno navedene u operativnom priručniku.
- (g) Operator je dužan da obezbijedi da cjelokupno osoblje razumije jezik kojim su napisani oni djelovi operativnog priručnika koji se odnose na njihove dužnosti. Sadržaj operativnog priručnika predstavlja se tako da može da se koristi bez poteškoća.

BOP.ADD.205 Vođenje evidencije

- (a) Operator uspostavlja sistem vođenja evidencije koji omogućava adekvatno skladištenje i pouzdanu sljedljivost njegovih aktivnosti.
- (b) Format evidencije navodi se u procedurama i priručnicima operatora.

Sekcija 4

Letačka posada

BOP.ADD.300 Sastav letačke posade

- (a) Minimalni sastav letačke posade naveden je u AFM-u ili operativnim ograničenjima koja su propisana za balon.
- (b) Letačka posada uključuje i dodatne članove letačke posade kada to zahtijeva tip operacije. Broj članova letačke posade ne smije da bude manji od broja navedenog u operativnom priručniku.
- (c) Svi članovi letačke posade imaju licencu i ovlašćenja, koji su izdati ili prihvaćeni u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011 i koji odgovaraju dužnostima koje su im dodijeljene.
- (d) Članove letačke posade, tokom leta, mogu da budu oslobođeni svojih dužnosti u odnosu na komande tako što će ih preuzeti drugi odgovarajuće kvalifikovani član letačke posade.

(e) Prilikom angažovanja članova letačke posade koji rade honorarno ili skraćeno radno vrijeme, operator potvrđuje da su svi sljedeći zahtjevi usaglašeni sa:

- (1) zahtjevima iz ovog Poddijela;
- (2) Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011, uključujući i zahtjeve o nedavnom iskustvu;
- (3) ograničenjima vremena leta i dužnosti kao i ostalim zahtjevima u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države članice u kojoj se nalazi glavno mjesto poslovanja operatora, uzimajući u obzir sve usluge koje član letačke posade pruža drugim operatorima.

BOP.ADD.305 Imenovanje vođe vazduhoplova

(a) Među članovima letačke posade operator imenuje jednog pilota za vođu vazduhoplova.

(b) Operator za vođu vazduhoplova imenuje pilota samo ako on/ona:

- (1) posjeduje kvalifikacije da djeluje kao vođa vazduhoplova u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011;
- (2) posjeduje minimalni nivo iskustva naveden u operativnom priručniku; i
- (3) posjeduje adekvatno znanje o području iznad kojeg se leti.

BOP.ADD.310 Pružanje obuke i obavljanje provjere

Cjelokupna obuka i provjera potrebnih članova letačke posade koja se zahtijeva u skladu sa tačkom BOP.ADD.315 pruža se na sljedeći način:

(a) u skladu sa programima i nastavnim planovima obuke koje određuje operator u operativnom priručniku;

(b) pružaju ih lica sa odgovarajućim kvalifikacijama i, u pogledu obuke i provjere leta, lica koja posjeduju kvalifikacije u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011.

BOP.ADD.315 Obuka obnove znanja i provjera

(a) Svaki član letačke posade svake 2 godine obavlja obuku obnove znanja u letu i na zemlji relevantno vrsti balona kojom on/ona upravlja, uključujući obuku na lokaciji i korišćenje sve opreme za slučaj nužde i sigurnosne opreme u balonu.

(b) Svaki član letačke mora da završi provjeru stručnosti operatora kako bi demonstrirao svoju kompetenciju za obavljanje uobičajenih, neuobičajenih i procedura za slučaj nužde, koja obuhvata relevantne aspekte povezane sa specijalizovanim zadacima koji su opisani u operativnom priručniku. Prilikom obavljanja tih provjera, na odgovarajući način se vodi računa o članovima posade koji obavljaju operacije po VFR-u noću.

(c) Provjera stručnosti operatora važi 24 kalendarska mjeseca, računajući od kraja mjeseca tokom kojeg je izvršena provjera ili, u slučaju da se provjera vrši u roku od posljednja 3 mjeseca od perioda važenja prethodne provjere, od posljednjeg dana perioda važenja te prethodne provjere.

Sekcija 5

Opšti operativni zahtjevi

BOP.ADD.400 Odgovornosti (*responsibilities*) vođe vazduhoplova

Vođa vazduhoplova je usaglašen sa:

- (a) relevantnim zahtjevima sistema prijavljivanja događaja operatora iz tačke BOP.ADD.025;
- (b) svim ograničenjima vremena leta i dužnosti i ostalim zahtjevima koji se primjenjuju na njegove/njene aktivnosti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države članice u kojoj se nalazi glavno mjesto poslovanja operatora.

BOP.ADD.405 Nadležnosti vođe vazduhoplova

Nezavisno od tačke BOP.BAS.035, operator preduzima sve razumne mjere da bi se osigurao da sva lica koja se prevoze balonom poštaju sve zakonske naredbe vođe vazduhoplova u cilju obezbjeđivanja sigurnosti balona, svih lica i imovine koje se prevoze balonom ili lica ili imovine na zemlji.

BOP.ADD.410 Dodatni član posade balona

Kada se balonom prevozi više od 19 putnika, u balonu mora da bude prisutan najmanje jedan dodatni član posade pored letačke posade kako se zahtijeva u skladu sa tačkama (a) i (b) tačke BOP.ADD.300 kako bi pomogao putnicima u slučaju nužde. Taj dodatni član posade mora da posjeduje odgovarajuće iskustvo i obuku.

BOP.ADD.415 Fizička spremnost koja se odnosi na ronjenje i davanje krvi

Nakon ronjenja ili davanja krvi članovi posade ne smiju da obavljaju nikakve dužnosti na balonu zbog kojih bi njihova fizička spremnost mogla da bude narušena.

BOP.ADD.420 Zajednički jezik

Operator je dužan da obezbijedi da svi članovi posade mogu međusobno da komuniciraju na zajedničkom jeziku.

BOP.ADD.425 Psihoaktivne supstance

Operator preduzima sve razumne mjere kako bi obezbijedio da nijedno lice neće ući u balon niti će se u njemu nalaziti ukoliko je pod uticajem psihoaktivnih supstanci u tolikoj mjeri da sigurnost balona, svih lica ili imovine koji se njime prevoze ili svih lica ili imovine na zemlji može da bude ugrožena prisustvom tog lica.

BOP.ADD.430 Ugrožavanje

Operator je dužan da preduzme sve razumne mjere kako bi se obezbijedio da nijedno lice neće namjerno, nesmotreno ili nemarno, postupiti ili zanemariti da postupi u slučaju kada je posljedica toga:

- (a) ugrožavanje balona ili lica koje se nalazi u balonu ili na tlu;
- (b) uzrokovanje ili omogućavanje da balon ugrozi bili koje lice ili imovinu.

BOP.ADD.435 Dokumenti, priručnici i informacije koje treba nositi

(a) Svi sljedeći dokumenti, priručnici i informacije nose se na svakom letu u formi originala ili kopija:

- (1) izjava operatora;
- (2) informacije koje se odnose na službe traganja i spašavanja za područje planiranog leta;
- (3) operativni plan leta.

(b) Svi sljedeći dokumenti, priručnici i informacije čuvaju se na sigurnom mjestu, ne u balonu tokom leta, u formi originala:

- (1) dokumenti, priručnici i informacije iz tačke (a), kada se njihove kopije nalaze u balonu tokom leta;
- (2) važeći djelovi operativnog priručnika ili standardnih operativnih procedura (SOPs) koji se odnose na dužnosti članova posade, koji su im lako dostupni;
- (3) spiskovi putnika, kada se prevoze putnici;
- (4) dokumentacija o masi iz tačke (c) tačke BOP.ADD.600.

(c) Na zahtjev nadležnih vlasti, vođa vazduhoplova ili operator tim nadležnim vlastima daju na raspolaganje originalna dokumenta, priručnike i informacije u vremensko periodu koji odredi taj organ, a koji ne smije biti kraći od 24 sata.

BOP.ADD.440 Opasne materije

Operator je dužan da:

- (a) uspostavlja procedure kako bi obezbijedio da su preduzete sve razumne mjere da bi se spriječio nepažljivi prevoz opasnih materija balonom; i
- (b) pruži članovima posade potrebne informacije koje bi im omogućile da adekvatno izvršavaju svoje dužnosti u pogledu bilo kojih opasnih materija koja se prevoze ili namjeravaju da se prevoze balonom.

Sekcija 6

Operativne procedure

BOP.ADD.500 Proračuni goriva ili balasta

Operator mora da obezbijedi da se proračuni u pogledu rezervi goriva ili balasta dokumentuju u operativnom planu leta.

BOP.ADD.505 Prevoz posebnih kategorija putnika

Operator uspostavlja procedure za prevoz lica koja zahtijevaju posebne uslove, pomoć ili uređaje kada se prevoze balonom pod uslovima kojima se obezbeđuje sigurnost balona i svih lica ili imovine koja se prevozi balonom.

BOP.ADD.510 Komercijalne specijalizovane operacije balonom – Standardne operativne procedure

Nezavisno od tačke BOP.BAS.190:

- (a) Prije početka komercijalne specijalizovane operacije balonom, operator sprovodi procjenu rizika, procjenjujući složenost namjeravane operacije u cilju utvrđivanja opasnosti i povezanih rizika operacije, kao i uspostavljanja mjera za njihovo ublažavanje u slučaju potrebe.
- (b) Na osnovu procjene rizika, operator je dužan da, prije započinjanja komercijalne specijalizovane operacije balonom, uspostavi standardne operativne procedure (SOP) koje odgovaraju namjeravanoj operaciji i balonu koji se koristi. SOP-ovi su ili dio operativnog priručnika ili su propisani posebnim dokumentom. Operator redovno pregleda i ažurira SOP-ove, kada je to neophodno, kako bi na adekvatan način uzeo u obzir procjenu rizika.
- (c) Operator obezbjeđuje da se komercijalne specijalizovane operacije balonom izvode u skladu sa SOP-ovima.

Sekcija 7

Performanse i operativna ograničenja

BOP.ADD.600 Sistem za određivanje mase

- (a) Operator balona dužan je da uspostavi sistem u kojem se navodi kako se tačno utvrđuju sljedeće stavke za svaki let da bi se zapovjedniku omogućilo da ispoštuje da su ograničenja AFM-a u saglasnosti sa:
- (1) masom praznog balona;
 - (2) masom putnog tereta;
 - (3) masa goriva ili tereta balasta;
 - (4) masa pri polijetanju;
 - (5) utovarom balona koji se obavlja pod nadzorom vođe vazduhoplova ili kvalifikovanog osoblja;
 - (6) sačinjavanjem i raspolažanjem cjevlokupnom dokumentacijom.
- (b) Vođa vazduhoplova mora da bude u stanju da ponovi izračunavanje mase na osnovu elektronskih proračuna.
- (c) Dokumentacija o masi, u kojoj su navedene stavke iz tačke (a), sačinjava se prije svakog leta i dokumentuje u operativnom planu leta.
-

Dodatak

IZJAVA u skladu sa Uredbom komisije (EU) 2018/395				
Operator				
Ime:				
Glavno mjesto poslovanja operatora.				
Ime i kontakt podaci odgovornog rukovodioca:				
Operacija balonom				
Datum početka komercijalne operacije i, kada je to potrebno, datum promjene postojeće komercijalne operacije.				
Informacije o balonu(balonima) koji se upotrebljavaju, komercijalnoj operaciji(operacijama) i o upravljanju kontinuiranom plovidbenošću:				
Vrsta balona	Registracija balona	Glavna baza	Tip (tipovi) operacija	Organizacija za upravljanje kontinuiranom plovidbenošću
Gdje je to moguće, spisak alternativnih načina usaglašavanja (AltMoC) sa upućivanjem na povezane AMC-ove (dodatak ovoj izjavi):				
Izjave				
☐ Operator je usaglašen i nastaviće da bude usaglašen sa zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/395.				
Posebno, operator obavlja svoje komercijalne operacije u skladu sa sljedećim zahtjevima iz Poddijela ADD Aneksa II Uredbe (EU) 2018/395:				
☐ Dokumentacija o sistemu upravljanja, uključujući i operativni priručnik, usaglašena je sa zahtjevima Poddijela ADD i svi letovi se obavljaju u skladu sa odredbama operativnog priručnika kako se to zahtijeva u skladu sa tačkom BOP.ADD.005(b) Poddijela ADD.				
☐ Svi baloni kojima se upravlja imaju ili uvjerenje o plovidbenosti izdato u skladu sa Uredbom (EU) br. 748/2012 ili ispunjavaju posebne zahtjeve o plovidbenosti koji se primjenjuju na balone koji su registrovani u trećoj zemlji i koji su predmet ugovora o zakupu sa posadom ili ugovora o zakupu bez posade, kako se zahtijeva u skladu sa tačkama BOP.ADD.110 i BOP.ADD.115(b) i (c) Poddijela ADD.				
☐ Svi članovi letačke posade imaju dozvolu i ovlašćenja koja su izdata i prihvaćena u skladu sa Aneksom I Uredbe (EU) br. 1178/2011, kako se zahtijeva u skladu sa tačkom BOP.ADD.300(c) Poddijela ADD.				
☐ Operator je dužan da obavijesti nadležne vlasti o svim promjenama okolnosti koje utiču na njegovu usaglašenost sa osnovnim zahtjevima iz Aneksa IV Uredbe (EZ) br. 216/2008 i zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/395 kako je izjavljeno nadležnim vlastima ovom izjavom kao i				

o svim promjenama informacija i spiskova AltMoC-ova koji su uključeni i priloženi ovoj izjavi, kako se to zahtijeva u skladu sa tačkom BOP.ADD.105(a) Poddijela ADD.

- Operator potvrđuje da su sve informacije koje su uključene u ovu izjavu, uključujući i njene anekse, potpune i tačne.

Datum, ime i potpis odgovornog rukovodioca

⁽¹⁾Ispunite tabelu. U slučaju da nema dovoljno mjesta za navođenje informacija, navode se u posebnom aneksu. Aneks sadrži datum i potpis.

⁽²⁾ „tip(tipovi) operacija“ odnosi se na vrstu komercijalne operacije koja se izvodi balonom.

⁽³⁾ Informacija o organizaciji koja je odgovorna za upravljanje kontinuiranom plovidbenošću uključuje ime organizacije, adresu i upućivanje na odobrenje.